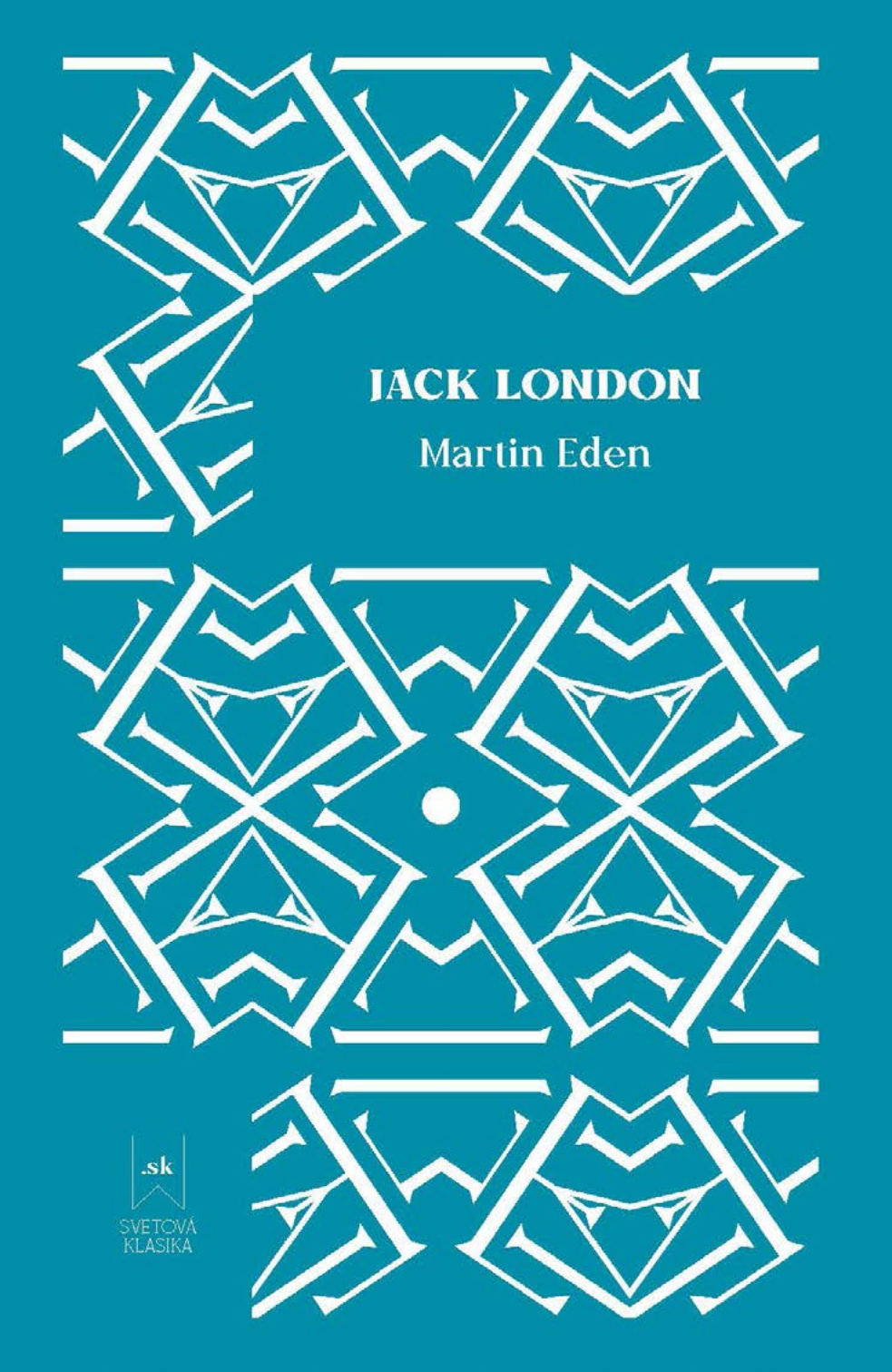

JACK LONDON

Martin Eden

Martin Eden

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Jack London

Martin Eden – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

Martin Eden

JACK LONDON

Martin Eden

Preložila Elena Guričanová

Ljndeni

Jack London: Martin Eden

Slovak edition © Albatrosmedia Slovakia, s. r. o., 2025

Translation © Elena Guričanová, 2025

Graphic design of the cover © Tomáš Petrek, Rudo Letko, 2025

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať s cieľom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

Vyťažovanie textu a dát z tejto publikácie v zmysle čl. 4 smernice 2019/790 EÚ je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-4586-4

ISBN e-knihy 978-80-566-4683-0 (1. zverejnenie, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-566-4684-7 (1. zverejnenie, 2025) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-566-4682-3 (1. zverejnenie, 2025) (ePDF)

*Nech život plnokrvný do dna vychutnám!
Nech mriem sťa vínom opojený v snách!
Nech chatrč duše s chvatom zanechám,
kým jak chrám prázdny obrátim sa v prach!*

KAPITOLA I

Odomkol dvere a vošiel, nasledoval ho mladý muž, ktorý si rozpačito zložil čiapku. Na sebe mal drsné oblečenie presýtené pachom mora a v priestrannej hale, kde sa ocitol, pôsobil nanajvýš nemiestne. Nevedel, čo má robiť s čiapkou, a spoločník mu ju vzal z ruky, akurát keď si ju strkal do vrečka kabáta. Urobil to bez slova a nenútene a neotesaný mladý muž jeho gesto ocenil. Chápe ma, pomyslel si, s ním to naisto zvládnem.

Kráčal spoločníkovi za päťami, hojdal rukami a mimovoľne kládol nohy naširoko, ako keby sa rovná podlaha pohybovala hore-dolu v rytme rozbúreného mora. Priestranné miestnosti mu pre jeho knísavú chôdzu pripadali príúzké, obával sa, že širokými plecami vrazí do verají či zmetie drobné čačky z rímsoy kozuba. Uhýbal sa pred kadejakými prekážkami a v skutočnosti tým znásoboval riziko, ktoré existovalo iba v jeho mysli. Pomedzi klavír a konferenčný stolík obložený knihami by pohodlne prešiel poltucet ľudí vedľa seba, on sa tam sotva odvážil vkročiť. Mohutné ruky mu bezradne viseli pri bokoch. Nevedel, čo s nimi robiť, a keď sa mu v istom momente zazdalo, že jednou rukou môže zavadiť o knihy na stolíku, mykol sa nabok sťa vyplášený kôň a takmer vrazil do stoličky pri klavíri. Sledoval uvoľnenú chôdzu svojho spoločníka a prvý raz v živote si uvedomil, že kráča inak než ostatní muži. Na okamih sa za svoje neohrabané pohyby zahanbil. Na čele mu vyrazili drobné kvapôčky potu, zastal a utrel si opálenú tvár vreckovkou.

„Zadržte, Arthur, priateľ môj,“ ozval sa, úzkosť sa pokúsil zamaskovať strojenou veselosťou. „Je tu toho na mňa naraz moc. Dajte mi šancu, nech sa pozvievam. Dobre viete, že som sem nechcel chodiť, a vaša rodina o mňa asi tiež veľmi nestojí.“

„Nič sa nedeje,“ znela chlácholivá odpoveď. „Nesmiete sa nás báť. Sme len obyčajní ľudia... aha, list pre mňa.“

Vrátil sa k stolíku, roztrhol obálku a začítal sa, aby sa návštevník mohol zatiaľ trochu spamätať. Ten jeho gesto pochopil a ocenil. Empatiu a chápanosť dostal do vienka a pod vyplašeným zovňajškom mu mozog pracoval na plné obrátky. Utriel si čelo a poobzeral sa okolo s kamennou tvárou, len v očiach mu zotrval výraz divého zvieraťa, ktoré má strach z pasce. Ocitol sa v neznámom prostredí, obával sa, čo bude nasledovať, netušil, ako sa správať, uvedomoval si svoje neotesané pohyby aj držanie tela a desilo ho pomyslenie, že vo všetkých ostatných ohľadoch takisto zaostáva. Všetko okolo seba vnímal až príliš ostro, cítil sa beznádejne nesvoj a pobavený pohľad, ktorý naňho hostiteľ ukradomky vrhol ponad okraj listu, ho zabolel sťa bodnutie dýkou. Navonok na seba nedal znať, že ten pohľad zachytil, lebo v živote si už osvojil kadečo vrátane disciplíny. Navyše, to bodnutie zasiahlo jeho hrdosť. V duchu si vynadal, že tam vôbec chodil, a zároveň sa zaprisahal, že keď už je tam, nejako zvládne všetko, čo ho čaká. Zatváril sa odhodlane a v očiach sa mu rozhorel bojovný plamienok. Poobzeral sa ľahostajnejšie, no prenikavo, postrehol každý detail malebného interiéru. Jeho široko posadeným očiам nič neuniklo, a keď do seba vpíjali okolitú krásu, bojovný plamienok pohasol a nahradil ho vrúcny jas. Krása ho ľahko opantala a tu sa veru mal čím kochať.

Zaujala ho olejomaľba, nevedel od nej odtrhnúť zrak. Mohutné vlny sa lámali na ostrých skalách, zapadajúce slnko takmer

zakrývali búrkové mračná, na pozadí tej dramatickej oblohy sa tesne za hranicou príboja náhlil lodivodský škuner, plavil sa takmer kolmo proti vetru a nakláňal sa k hladine, takže vynikol každý detail na palube. Tá krása ho neodolateľne priťahovala. Pozabudol na svoju nemotornú chôdzu a pristúpil bližšie, príliš blízko. Krása sa z plátna ihneď vytratila. Zatváril sa zmätene. Zaškúlil na obraz, ktorý mu zrazu pripadal ako nezmyselná maľbu, potom odstúpil. Krása bola v mihu späť. Zrakový klam, skonštatoval v duchu a odvrátil sa, no aj uprostred nespočetných dojmov, ktoré sa naňho valili z každej strany, ho zaškrelo, že toľká krása padla za obeť klamu. Maliarstvu nerozumel. Vyrástol na litografiách, farebných či čiernobielych, ktoré zblízka aj z diaľky vyzerali rovnako ostro. Iste, olejomaľby už videl, ale iba vo výkladoch obchodov, kde sklo jeho dychtivým očiam bránilo nakloniť sa príliš blízko.

Obzrel sa k priateľovi, ktorý ešte vždy čítal list, a postrehol knihy na stolíku. Oči mu ihneď zahoreli clivou túžbou sťa oči človeka, ktorý umiera od hladu a zbadá jedlo. Jediný rázny krok, myknutie pliec na jednu stranu a vzápätí na druhú, a už aj stál pri stolíku a opatrne sa dotýkal kníh. Prezeral si tituly a mená autorov, čítal útržky textu, láskal zväzky rukami aj očami a zbadal knihu, ktorú už čítal. Ostatné nepoznal, autorov takisto nie. Naďabil na knihu od Swinburna a začítal sa, aj zabudol, kde sa nachádza, a tvár sa mu rozžiarila. Dvakrát knihu privrel, namiesto záložky tam strčil vlastný ukazovák, a pozrel na meno autora. Swinburne! To meno si zapamätá. Jeho očiam neunikol jediný odtienok farby a záblesk svetla a vedel ich aj náležite opísať. No kto bol Swinburne? Zomrel asi tak pred sto rokmi ako väčšina básnikov? Alebo ešte žije a píše? Nalistoval titulnú stranu... áno, napísal aj iné knihy. Hneď ráno sa poberie do verejnej

knižnice a pokúsi sa uloviť niečo od Swinburna. Vrátil sa k veršom a pohrúžil sa do nich. Ani si nevšimol, že do miestnosti vošla mladá žena. Upozornil ho až Arthurov hlas, keď preriekol:

„Ruth, zoznám sa s pánom Edenom.“

Privrel knihu, miesto si držal ukazovákom, a ešte než sa obrátil, nadchýnal sa ďalším novým dojomom – nie slečnou, ale slovami jej brata. Pod jeho svalnatým telom sa skrýval rozochvený uzlíček nervov. Aj najmenší podnet z vonkajšieho sveta rozjatriť jeho myšlienky, zmysly aj city, vykresal z nich jasný plamienok. Bol nesmierne vnímavý a citlivý, jeho bujná predstavivosť neustále pracovala, hľadala súvislosti a kontrasty. „Pán Eden“ – to ho nadchlo. Celý život ho volali „Eden“, alebo „Martin Eden“, alebo iba „Martin“, a teraz zrazu „pán“! Dobré sa to počúva, povedal si v duchu. Jeho myseľ akoby sa premenila na obrovský kaleidoskop, pred očami sa mu objavili nespočetné obrázky z vlastného života: dvierka pecí, kam prihadzoval uhlie, námornícke kajuty, táboriská a pláže, žaláre a krčmy, poľné nemocnice a uličky lemované chatrčami chudobných, spájala ich niť mien, ktorými ho na daných miestach oslovovali.

Potom sa otočil a zbadal ju. Chaotický sled obrazov sa z jeho mysle okamžite vytratil. Dievčina pôsobila étericky: svetlá plet', veľké ušľachtilé modré oči, zlaté vlasy. Jej oblečenie by nedokázal opísať, povedal by len, že vyzeralo rovnako skvostne ako ona sama. Pripomínala mu zlatistú kvetinu na štíhlej stonke. Nie, iste to bola akási nadpozemská bytosť, bohyňa, taká úchvatná krása predsa nemohla pochádzať z tohto sveta. Alebo knihy tvrdia pravdu a vo vyššej spoločnosti sa takých žien nájde pozhnane. Práve ju mohol ospevovať ten Swinburne. Možno myslel na ženu ako ona, keď vykresľoval Izoldu v tej knihe na stolíku. Všetky tieto dojmy, pocity a myšlienky mu prebleskli hlavou v jedinom

okamihu. Reálny svet, v ktorom sa pohyboval, sa na ten moment nezastavil. Videl, ako k nemu dievčina natáhuje pravicu, pri potriasaní rukou mu hľadela do očí priamo ako muž. Ženy, ktoré poznal, takto rukou nepotriasali. Väčšina z nich vlastne taký pozdrav vôbec nepoužívala. Vlna spomienok na zoznamovanie sa s rôznymi ženami sa mu valila do mysle a hrozilo, že ju zaplaví. Vidiny však zahnal a zahľadel sa na ňu. Takú ženu ešte v živote nestretol. Ach, tie ženy, ktoré poznal!

Okamžite sa objavili vedľa nej, na obe strany sa tiahli zástupy doteraz spoznaných žien. Nekonečnú sekundu zotrval v galérii portrétov, kde čestné miesto patrilo jej a obklopovalo ju množstvo žien, ktoré posúdil letným pohľadom, a základnou veličinou toho hodnotenia bola práve ona. Videl tváre vysilených, chorľavých robotníčok z tovární a vyškerené, hlučné dievčatá, ktoré sa potulovali južne od Market Street. Rančerky a opálené Mexičanky s cigaretou v ústach. Tie zas vytlačili Japonky sťa bábiky, cupkajúce v drevákoch, euroázijské ženy s jemnými črtami poznačenými dekadenciou, robustné tmavé Polynézanky ovenčené kvetmi. Vzápätí všetky zastreli výjavy ako z nočných môr – zanedbané kreatúry, ktoré sa šuchtali po chodníkoch vo Whitechapeli, bosorky presiaknuté ginom v bordeloch a celé pekelné zástupy harpyí, oplzlých a špinavých, ktoré sa v odporných ženských podobách vrhajú na námorníkov, to najhoršie z prístavov, slizký odpad z ľudskej stoky.

„Nesadnete si, pán Eden?“ vravela práve dievčina. „Tešila som sa, že sa s vami zoznámim, odkedy nám to Arthur porozprával. Zachovali ste sa veľmi statočne...“

Lahostajne mávol rukou a zašomral, že o nič nešlo, urobil by to predsa každý správny chlap. Na ruke, ktorou mávol, postrehla nezahojené odreniny. Šibla pohľadom k druhej, ktorá mu voľne

visela pri boku, a zbadala to isté. Bystrým, kritickým pohľadom prebehla po jazve na jeho líci, ďalšej, ktorá mu vytŕčala spod vlasov nad čelom, a tretej miznúcej pod naškrobeným golierom. Potlačila úsmev pri pohľade na červený škranec, ktorý golier zanechal na jeho dobronozova opálenom krku. Očividne na tesný golier nebol zvyknutý. Jej ženskému oku neuniklo ani jeho oblečenie: lacný a nepodarený strih, kabát, ktorý sa mu krčil na pleciach, a záhyby na rukávoch, kde sa črtali mohutné bicepsy.

Kým mával rukou a šomral, že nespravil nič výnimočné, snažil sa poslúchnuť jej príkaz a usadiť sa. Moment obdivu venoval elegancii, s ktorou si sadla ona, potom sa zatakal ku kreslu oproti nej a zmáhalo ho pomyslenie, že pôsobí ťarbavo. Bola to preňho nová skúsenosť. Až dovtedy vlastné pohyby takto nevnímal, ani by mu nenapadlo uvažovať, či pôsobí ladne alebo nemotorne. Opatrne si sadol na okraj kresla, prekážali mu vlastné ruky. Zavadzali, nech ich uložil akokoľvek. Arthur práve odchádzal z miestnosti a Martin Eden sa za ním clivo zahľadel. Keď sa s tou bledou éterickou bytosťou ocitol sám, pripadal si načisto stratený. Nebol tam žiaden barman, u ktorého by mohol čosi objednať, ani chlapec, ktorého by mohol poslať za roh po plechovku piva a pomocou toho spoločenského moku rozprúdiť priateľský rozhovor.

„Na krku máte ohromnú jazvu, pán Eden,“ prehovorila dievčina. „Ako ste k nej prišli? Iste to bolo veľké dobrodružstvo.“

„Len Mexičan s nožom, slečna,“ odpovedal, oblizol si vyschnuté pery a odkašľal si. „Obyčajná ruvačka. Keď som mu ten žabykláč vyrazil, pokúsil sa mi odhryznúť nos.“

Povedal to stroho, ale pred očami sa mu jasne vynorila tá horúca, hviezdnatá noc v prístave Salina Cruz, pás bledého piesku, svetlá cukrom naložených parníkov v prístave, vzdialené hulákanie opitých námorníkov, tlačnica prístavných robotníkov,

zúrivý výraz v protivníckovej tvári a surový lesk jeho očí vo svetle hviezd, zaštipanie ocele na vlastnom krku a krv, ktorá sa zrazu rinula z rany, výkriky davu, zápas s Mexičanom – ich telá sa v urputnom zovretí prevaľovali a rozrývali piesok a odkiaľsi z diaľky doliehalo lahodné brnkanie gitary. Taký obraz sa mu vynoril v mysli a tá spomienka ho nadchla, napadlo mu, či by ju nemohol zvečniť ten istý maliar, ktorý namaľoval lodivodský škuner na stene. Biela pláž, hviezdy a svetlá parníkov by vyzerali skvele, pomyslel si, a uprostred piesku tmavý kruh postáv okolo zápasníkov. Rozhodol sa, že na obraze by bol aj ten nôž, ligot jeho čepele by vo svetle hviezd pekne vynikol. Ani náznak tých myšlienok však neprenikol do jeho slov. „Pokúsil sa mi odhryznúť nos,“ zakončil sucho.

„Aha,“ hlesla dievčina ako z veľkej diaľky, na jej nežnej tvári postrehol zdesenie.

Sám sa zľakol, opálené líca mu zľahka sfarbil rumenec, no jemu sa zdalo, že plápolajú, ako keby ich ošľahla horúčava z otvorených dvierok pece v lodnej kotolni. Spomínať odporné záležitosti ako bitka na nože sa pri rozhovore s dámou zjavne nepatrí. V knihách sa ľudia z jej spoločenských kruhov o takých veciach nerozprávajú, možno ani nevedia, že tak to na svete chodí.

V rozhovore, ktorý sa ešte len pokúšali nadviazať, nastala krátka odmlka. Potom sa slečna zdráhavo spýtala na jazvu na jeho líci. Postrehol jej snahu rozprávať o jeho svete a zaumienil si, že rozhovor radšej upriami na ten jej.

„To bola len náhoda,“ povedal a priložil si ruku na líce. „Raz v noci, nefúkalo, ale vlny boli riadne, sa nám urval vratipeň a potom aj kladka. Zdvíhadlo bolo z drôtu a metalo sa jak had. Celá nočná hliadka ho probovala chytiť, priskočil som na pomoc a švaclo ma to.“

„Aha,“ hlesla, tentoraz chápavým tónom, hoci v skutočnosti to pre ňu bola španielska dedina. Uvažovala, čo je to vratipeň a čo znamená slovo švacnúť.

„Henten Swineburne,“ nadhodil v snahe uskutočniť svoj plán a meno básnika spotvoril na Švajnbrn.

„Kto?“

„Swineburne,“ zopakoval s rovnakou chybou. „Ten básnik.“

„Swinburne,“ opravila ho so správnou výslovnosťou.

„Hej, toho myslím,“ zajachтал, líca mu opäť zahoreli. „Ako dávno zomrel?“

„Ach, nepočula som, že by bol zomrel.“ Zvedavo naňho pozrela. „Kde ste sa s ním zoznámili?“

„Jakživ som ho nevidel,“ odpovedal, „ale čítal som trochu z jeho básní z hentej knihy na stolíku tesne predtým, než ste vošla. Ako sa vám ľúbia jeho básničky?“

Na tú tému sa rozhovorila pohotovo a uvoľnene. Odláhlo mu a trochu pohodlnejšie sa usadil, no operadiel sa držal tak pevne, akoby hrozilo, že sa kreslo pod ním zvrtnie a zhodí ho na zem. Úspešne ju primäl, aby rozprávala o svojom svete, počúval jej rapotanie a snažil sa nestratiť nič, žasol nad vedomosťami, ktoré sa skrývali v tej utešenej hlávke, opájal sa bledou krásou jej tváre. Vnímal každé slovo, hoci mnohým, ktoré tak nenútene plynuli z jej pier, vôbec nerozumel, lámal si hlavu nad literárno-kritickými frázami a zložitými myšlienkovými pochodmi, cudzími, ale predsa podnetnými a pútavými. Tu sa žije intelektuálne, pomyslel si, tu sa nachádza krása, hrejivá a skvostná, o akej sa mu ani nesnívalo. Pozabudol sa a lačne ju hltal očami. Oplatilo by sa pre ňu žiť, víťaziť, bojovať – veru, aj umrieť. Knihy neklamú. Také ženy na svete naozaj existujú a ona k nim patrí. Prepožičala krídla jeho fantázií, pred očami sa mu rozprestrelí

obrovské presvetlené plátna, na ktorých sa týčili nejasné romantické výjavy, hrdinské činy na počesť ženy – bledej krásavice, zlatistej kvetiny. Skrz tie mihotavé, rozochvené, rozprávkové vidiny hľadel na skutočnú ženu, ktorá sedela oproti nemu a rozprávala o literatúre a umení. Aj ju počúval, ale v prvom rade sa díval, ani si neuvedomoval, ako uprene, v očiach mu blčala všetka elementárna mužnosť jeho povahy. Ona o svete mužov veľa nevedela, ale ako žena jeho planúci pohľad veľmi intenzívne vnímala. Žiaden muž sa na ňu ešte takto nezahľadel, uvádzalo ju to do rozpakov. Zajachtala a zarazila sa, niť myšlienok jej vyklzla. Desil ju, a predsa jej jeho pohľad spôsobil zvláštne potešenie. Výchova ju varovala pred nebezpečenstvom, pred zakázaným, zákerným, záhadným lákadlom, ale inštinkty sa jej v tele rozoznili jasne sťa poľnice, nabádali ju, aby zabudla na spoločenskú hierarchiu a majetkové pomery a vrhla sa cez všetky prekážky bližšie k tomu cestovateľovi z iného sveta, k tomu neotesanému mladíkovi s doráňanými rukami a krkom oškretým od naškrobeného goliera, tak očividne poškrvnému vulgárnou existenciou. Ona bola nevinná a jej nevinnosť sa búrila, ale bola aj ženou a práve sa začala oboznamovať s paradoxom ženskosti.

„Ako som hovorila... čo som to vlastne hovorila?“ Zmlkla a veselo sa zasmiala na svojej ošemetnej situácii.

„Vravela ste, že ten Swinburne sa nestal veľkým básnikom, lebo mu chýba... a tam ste aj skončila, slečna,“ napovedal jej. Prebudila sa v ňom žiadostivosť, pri zvuku jej smiechu sa mu po celom chrbte rozbehli príjemné zimomriavky. Ako striebro, pomyslel si, ako cinkanie strieborných zvončekov, a na okamih sa preniesol späť do vzdialenej krajiny, kde pod kvitnúcimi čerešňami fajčil cigaretu a počúval zvony z končistej pagody, ktoré zvolávali veriacich v slamených sandáloch na pobožnosť.

„Áno, ďakujem,“ usmiala sa. „Swinburne v konečnom dôsledku zlyháva, lebo má, nuž, nedostatok jemnocitu. Mnohé z jeho básní nestoja za to, aby ich niekto čítal. Každý jeden verš veľkých básnikov oplýva nádhernou pravdou a prihovára sa tomu najušľachtilejšiemu v nás. Keby sme z ich básní vyškrtli jediný verš, svet by sme nenávratne ochudobnili.“

„No, podľa mňa to bolo znamenité,“ povedal váhavo, „aspoň tá trocha, čo som prečítal. Netušil som, že bol taký... naničhodník. Asi sa to prejavuje v jeho ďalších knihách.“

„Z tej knihy, ktorú ste čítali, by sa dalo mnoho veršov vyškrtnúť,“ vyhlásila rozhodným, upätým tónom, ktorý nepripúšťal námietky.

„Asi som ich dajako preskočil,“ trval na svojom. „Prečítal som len tie fakticky dobré. Žiarivé a prenikavé, zasvietili rovno do mňa a osvetlili mi vnútro jak slnko alebo svetlomet. Tak mi pripadali, ale ja sa v básničkách bohviejak nevyznám, slečna,“ zakončil rozpačito a odmlčal sa. Trápil ho zmätok, až bolestivo si uvedomoval svoju mizernú výrečnosť. Z veršov pocítil ohromnosť a žiarivosť života, ale nedokázal sa vyjadriť, chýbali mu slová, do ktorých by svoje dojmy zaodel. Prirovnával sa k námorníkovi na cudzej lodi, ktorý počas temnej noci tápe v neznámej spleti lán. Nuž, odhodlal sa, s týmto novým svetom sa musí zoznámiť. V živote sa nestretol s ničím, čo by si nedokázal osvojiť, ak sa o to naozaj pokúsil, a bol najvyšší čas, aby sa naučil reč, ktorou by jej svoje pocity mohol zrozumiteľne sprostredkovať. Na jeho horizonte sa týčila Ona.

„Zato Longfellow...“ vravela práve.

„Hej, aj toho som čítal,“ prudko jej skočil do reči, zatúžil predviesť svoju štipku vedomostí a dokázať jej, že nie je úplný ozembuch. „*Žalm života, Excelsior* a... to je asi tak šetko.“

S úsmevom prikývla, no jej úsmev mu pripadal blahosklonný, neznesiteľne blahosklonný. Vynadal si do hlupákov za ten úbohý pokus o vystatovanie. Ten Longfellow zrejme napísal nespočetné básnické zbierky.

„Pardón, slečna, že som vám tak skočil do reči. Pravda je asi taká, že o týchto veciach moc neviem. Je to nad moju úroveň. Ale ja to na tú úroveň dotiahnem.“

Znelo to ako vyhrážka. Vyslovil to odhodlane, v očiach sa mu blýskalo, výraz tváre zdrsnel. Zdalo sa jej, že sa zmenil samotný sklon jeho čeluste, zrazu na ňu pôsobil odpudivo agresívne. Zároveň ju však zasiahla mocná vlna mužnosti, ktorá z neho prýštila.

„Nepochybujem, že to dotiahnete ďaleko... na svojej úrovni,“ zakončila so smiechom. „Iste máte nesmiernu silu.“

Zahľadela sa na jeho mohutnú šiju, takmer býčiu, na hrubé povrazce svalov pod opálenou pokožkou, z ktorej sršalo zdravie a drsná sila. Sedel oproti nej, zahanbene sa červenal a ona k nemu opäť pocítila náklonnosť. Prekvapila ju samopašná myšlienka, ktorá jej vtrhla do hlavy. Zazdalo sa jej, že keby oboma rukami ten mohutný krk objala, všetka jeho sila a energia by sa preliala do nej. Tá myšlienka ju šokovala, akoby odhalila zvrátenú stránku svojej povahy, o ktorej sa jej dovtedy ani nesnívalo. Navyše, fyzickú silu považovala za čosi drsné a odporné. Ideál mužskej krásy pre ňu odjakživa predstavovala štíhla elegancia. Tá myšlienka sa však nedala odohnať. Miatla ju vlastná túžba objasniť ten opálený krk. Pravdupovediac, bola krehká a jej telo aj myseľ prirodzene prahli po sile, ale neuvedomovala si to. Vedela len toľko, že žiaden muž na ňu ešte nikdy nezapôsobil ako tento, ktorý ju každú chvíľu zarazil svojou otrasnou gramatikou.

„Aby bolo jasné, neni som žiadne tintítko,“ povedal. „Keď ide do tuhého, strávim aj klince, ale teraz mám žalúdok dajaký

skazený. Väčšinu z toho, čo som hovorila, neviem stráviť. Nikdy som sa to nenaučil, chápete. Mám rád knihy a básničky, a keď som mal trochu času nazvyš, čítal som si, ale nerozhutoval som o nich tak jak vy. Preto o nich neviem tak hovoriť. Som stratený jak navigátor na neznámom mori bez mapy a kompasu. Teraz by som sa chcel zrichtovať. Možno ma zrichtujete vy. Ako ste sa naučila šetko, čo ste mi tu vyprávala?“

„Najskôr tak, že som chodila do školy a študovala.“

„Aj ja som jak decko chodil do školy,“ ohradil sa.

„Áno, ale ja som myslela strednú školu, prednášky a univerzitu.“

„Vys' chodila na univerzitu?“ vyhrkol s neskrývaným údivom. Mal pocit, že sa mu zrazu vzdialila aspoň o milión míľ.

„Chodím tam aj teraz. Na špeciálne kurzy angličtiny.“

Netušil, čo znamená slovo angličtina, v duchu si ten nedostatok poznačil a vypytoval sa ďalej: „Jak dlho by som musel chodiť do školy, abych sa dostal na univerzitu?“

Jeho túžbu po vzdelaní ocenila povzbudivým úsmevom a povedala: „To závisí od toho, ako dlho ste už študovali. Neabsolvovali ste strednú školu? Samozrejme, že nie. Ale skončili ste aspoň základnú?“

„Zvyšovali mi ešte dva roky, keď som zdupkal,“ priznal. „Ale mal som tam dobrý prospech.“

Vzápätí sa za to chválenkárstvo sám na seba nazlostil a tak pevne zovrel operadlá kresla, až ho zaštíпали končeky prstov. Zároveň postrehol, že do miestnosti vchádza ďalšia žena. Dievčina vyskočila zo stoličky a náhlila sa jej naproti. Vybozkávali sa, objali sa okolo pásu a prišli k nemu. Iste jej matka, pomyslel si. Vysoká blondína, štíhla, dôstojná a krásna. Na sebe mala presne takú róbu, akú by človek čakal v takom dome, obdivoval

jej pôvabné línie. Pripomínala mu herečky v divadle. Potom si spomenul, že noblesné dámy v podobnom oblečení videl vchádzať do londýnskych divadiel, sledoval ich, až kým ho policajti nevystrčili spod markízy späť do dažďa. Mysel' mu preskočila ku Grandhotelu v Jokohame, pri ktorom tiež z chodníka pozoroval podobné dámy. Pred očami mu začali prebleskovať nespočetné obrazy z mesta a prístavu, rýchlo však zahnal plejádu spomienok na Jokohamu, lebo naňho nástoľčivo doliehala prítomnosť. Uvedomoval si, že musí vstať a nechať sa predstaviť, tak sa s námahou vyštveral na nohy. Stál a nohavice sa mu vydúvali na kolenách, ruky mu groteskne viseli pri tele a s kamennou tvárou sa pripravoval na tvrdú skúšku, ktorá ho čakala.